

Rıfat Ilgaz

B Ü T Ü N E S E R L E R İ

*Apartıman
Çocukları*

ROMAN

BİR

Bu apartmanın, bu altı katlı Namus Apartmanı'nın en eski kiracılarından biri de Özel Saymanlık memurlarından Seyfi Saymaner'dir. Hani tahliye emrini uygulamayla görevli karakol polisinin, kapıya buldozerle dayandığı bir dönem vardı ya... İşte o 1950'lerin buldozerleri canavarca ağızlarını açıp mamut dişlerini gösterdiği o dönemde, bir sabah fırlamıştı yatağından Saymaner. Daireyi maireyi unutmuş, saymanlığa maymanlığa boş verip dalmıştı sokaklara. Horultular, hırıltılar, Fesleğen Sokağı'nın bir ucundan girince, Saymaner, ceketini elinde öbür ucundan çıkmıştı, ev aramaya, gözündeki çapakları sile sile...

Birbirini kaldırmayan dört çocuk, bir de gelecek, beş çocukla sokak ortasında kalmıştı. Beşiktaş'ta salık verilen ev, on beş gün önce yıkılmıştı. Fındıklı'da Tavukuçmaz Sokağı'ndaki bir evin kapısını çaldı şaşkınlıkla. Polis emeklisi olduğu, kaput bozması sabahlığından belli, ters bir adam sarktı pencere-

den. Gözlüğünü alnına çekip burnunu gazetesinden kurtardı-
ğı belliydi.

"Ne istiyorsun?" diye sordu, sanki hiç kiracı beklemezmiş
gibi...

"Bir kat varmış kiralık..." dedi Seyfi Saymaner, boş atıp do-
lu tutmak için.

"Eeee, var; ne olmuş?"

"Bir görebilir miyim?"

"Nesini göreceksin?"

Tepeden tırnağa bir inceledi Saymaner'i. Sözü'nün bıraka-
cağı etkiyi yüzünden anlayabilmek için camdan başını uzattı
biraz daha:

"İki oda, bir mutfak!"

"Güzel!" dedi Seyfi Saymaner.

"Güzel olmasına güzel ya..."

Sonra ölüm kararı veren bir yargıç ciddiliğiyle sürdürdü
sözü'nü:

"Bin beş yüz lira! Bir senelik peşin. Elektrik, su, sizden.
Çöp, bekçi parası da..."

Altüst olmuştu birden. Üzerinde bıraktığı bu şaşkınlık ho-
şuna gitmişti emeklinin. Yayvan yayvan güldü. Üstünden ba-
şından, bu parayı veremeyeceğini anlamıştı. Bu duygu, Seyfi
Saymaner'i büsbütün zıvanadan çıkarmıştı. Bir kirli çıkı ola-
maz mıydı yani? Ne berduşlar vardı ki, bankada milyonları
yatıyordu.

"Şey..." dedi, "Havagazı var mı, havagazı?..."

Adam afallamıştı. Duymamış gibi yineledi:

"Bin beş yüz lira... Bir yıllık peşin. Su parası... Elektrik...
Çöp sizden... Kapıcı parası, elli lira!"

"Anladık canım, hepsi kabul! Havagazı var mı?"

"Yok; ama getirtmek kolay. Biz katı yeni çıktık da..."

Kızmıştı Seyfi Saymaner. Bu öfke, tüm kendisi gibiler için-
di.

"Havagazı getirtmeden ne halt etmeye kiraya vermeye kal-

kırsırın? Ben gazocağını evime sokmam, anladın mı? Karımın ipek gibi saçlarını tutuşturamam! Sen bekârlara ver evini! Lokantada yiye kimsesizlere!”

Oh, rahatlamıştı. Bin beş yüz lira ha? “Ulan insafsız! Benim ancak aylığım o kadar. Hepsini sana vereyim de, dört çocuk, bir de yolda beş çocuk, ağzımızı poyraza mı açayım? Bir de peşin ha? Hem de üç aylık değil de bir yıllık. Ben her ay altı yüz lirayı zor ayırıyorum kiraya.”

Adam penceresini çoktan kapamış, gazetesine dalmıştı, Seyfi'nin arkadaşlarından aldığı adreslerden biri de Kumkapı'daydı. Oraya varana kadar ortalık çoktan kararmıştı. Liman Caddesi, elli beş numara... Kadırga...

Ev sahibi dul bir bayan, yaşlıca... Zaten genç olsa ne olacak... Dört çocuk, bir de yolda beş çocukla tutup kadınla kırıştırmaya mı kalkacak? Kadın sanki ev aradığının farkında değilmiş gibi soruyordu:

“Kimi arıyorsunuz efem?”

“Seni arıyorum! Evin sahibi sen değil misin?”

“Benim!”

Daha evi göstermeyi bile aklından geçirmeden sayım memurü gibi:

“Kaç nüfus?” diye sordu kadın.

“Ne nüfusu bu?”

“Canım, başında kaç nüfus var?”

“Başımda beş nüfus var. Yoldakiyle altı. Bir de ben...”

Bir de fazlasını söylemişti, kızdırmak için. Kadın da ondan aşağı kalmıyordu:

“Bir odaya sığabilecek misiniz?” diye sordu.

“Odanın genişliği bilir.”

“Beş metre boyu, dört metre eni...”

“Biraz dar; ama sıkışırız. Hele bir bakalım!”

“Bakamazsınız. Oda kilitli!”

“Neden?”

“Kiracıyı çıkaramadım daha.”

"Çıkılmaz tabii. Böyle günde kim çıkar, kapısına buldozer dayanmadan!"

"Neden çıkmazmış! Ne kira veriyor, ne çıkıyor..."

"Karakola bildir."

"Nasıl bildirirsin? Herif arkalı."

"Bereket ki arkalı. Bir de arkasız olsa. Bu tek odalı evi de bulamayacakmış zavallı!"

"Belalının biri, ne zavallısı!"

Biraz da kızmıştı kadına Seyfi Saymaner:

"Peki; ama böyle kiracın varken neden odayı kiraya vermeye kalkıyorsun?"

"Sorma!" dedi kadın, soğukkanlılığını bozmadan, "Kendine güvenen biri çıkar da kolundan tuttuğu gibi atar diye... Deveden büyük fil var, değil mi ya!.."

"Peki kira ne isteyeceksin, bu kabadayıdan?"

"Ne kirası? Çıkar da ömrünün sonuna kadar metelik vermeden, otur diyecektim. Elbet bir gün çık deyince çıkarısın, olmazsa üç beş lira verirsin acır da..."

Bu evden de hayır yoktu. Tuttu mahallenin yolunu. Buldozerler, canavarlar gibi çalışıyordu. Seyfi'nin evini ha yuttu ha yutacaklardı. Bütün gece gözüne bir dirhem uyku girmedi. Uykusunun arasında mahalle mahalle, semt semt, kapı kapı dolaşiyor, ev arıyordu. Apartman katından, gecekonduya, çadırdan tütüncü kulübesine kadar başvurmadığı yer kalmıyordu.

Gün ağarırken fırladı yataktan, dar attı sokağa kendini... Uykusuzluktan beyni zonkluyor, şakakları atıyordu. Başını aldığı gibi çıktı yola, Aksaray'dan daldı, Zeyrek'ten vurdu, Unkapanı'ndan geçti. Talimhane'ye giderken bir sabahçı kahvesinde içti çayını. Kahveci, efkârlı olduğunu anlayınca:

"Ahbap!" dedi, "Karadeniz'de takaların mı battı?"

"Ne takası, leğende yüzdürecek kâğıttan kayığım bile yok!"

"Benim de yok; ama kara kara düşünmüyorum senin gibi."

“Senin başını sokacak bir evin var galiba...” dedi Seyfi.

“Köprü altında yatmıyorum ya... Bir göz evimiz var helbet...”

“Var yanı...”

“Senin yok mu?”

“Bu gecelik vardı; ama yarına belli olmaz!”

“İçgüveysi miydin yoksa?”

“Keşke öyle olsaydım... Kayınpeder beni kovsa bile kızını atamazdı. Çocukları da bırakır kaçır, böyle pis pis düşünmezdim sabah sabah!”

“Nasıl iş bu, anlayamadım; bugünlerde senin gibileri çoğaldı.”

“Anlayamayacak ne var? İstimlâk geldi kapıya dayandı. Bugün evim yıkılıyor.”

Açtığı iki sayfanın arasından kafasını çıkararak bir ihtiyar:

“Hangi partidensin sen?” dedi.

“Ben memurum. Parti benim neyime?” dedi ters ters Seyfi Saymaner.

“Canım, memurlara iktidar partisine girme diyen mi var?”

“İktidar partisine girersen evim yıkılmaz mı sanki?”

“Evin yıkılır; ama ocağın yıkılmaz.”

“Yapamam ben.”

“Yapamazsan kalırsın sokakta.”

İhtiyar, kafasını elindeki gazetenin sayfaları arasına soktu yeniden. Kahveci önüne yeni bir boyalı çay bıraktı. Sonra biraz önce oturduğu sandalyeyi onun dizinin dibine çekip oturdu:

“Doğru söyle!” dedi, “Karşı partiyle bir ilişğin yok, değil mi?”

“Yok!”

“İnanayım mı?”

“İnan!”

“İnandım. Şimdi sen karşı partiden olacaksın, anladın mı?”

“Ne? karşı partiden mi olacağım? Söyledim, olamam. Memurum dedim.”

“Olacaksın.”

“Olamam yahu.”

“Olamazsan, sokakta kalırsın.”

“Atarlar beni işten. Bu sefer büsbütün kalırım ortada. Aç kalmak da cabası.”

Kahveci kızmıştı:

“Yahu ne lâftan anlamaz adamsın... Sana ‘Karşı partiye gir!’ diyorsam, ‘Git de yazıl!’ mı, dedim. Sen şimdi o partiden sin. Yani, karşı partiden. Muhalıfsin yani...”

“Peki ama...”

“Uzatma!.. Söyle bakalım, kaç nüfussun evde?”

“Dört çocuğum var. Bir de doğacak... İki de biz!”

“Etti yedi!”

“Henüz yedi değil.”

“Bizim partiye girerken anasının karnındakiler de sayılır. Ölenler var mı? Evden yolcu ettiğin?”

“Var. İkinci çocuğum iki ay yaşamıştı.”

“Tamam! Onu da sayarız. Başka?”

“Başkası cân sağlığı...”

“Canım, evde kafa kâğıdı yok mu eskilerden?”

“Anamınki var, babamınki var.”

“Gördün mü ya... Bunlar bizim işimize yarar. Önce parti için. Sonra seçimler var önümüzde... Bütün bunları bizim başkana anlatırsak, ne yapar yapar sana ev bulur. Gözüm tuttu seni... İyi adamsın, belli...”

Bir sigara uzatıp kalktı ayağa:

“Çok güzel!” dedi, “Bak keyfine artık! Ali Korkmaz nerdeyse gelir partiye... Çalışkan adamdır, çok...”

“Ne iştir sabah sabah başıma gelen. Ya altından bir şey çıkar da işten atılırsam!..” diye düşünüyordu. Aza koyuyor almıyor, çoğa koyuyor dolmuyordu. Daldırıp gitmişti. Bir ara kahveci omuzuna dokundu:

“Kalk!” dedi, “Başkan geldi!”

Çayın parasını verecek oldu, tersledi kahveci. Çıktılar dışarı, dükkândan bozma bir evin önünde durdular. Kapının üstünde kırmızı üzerine beyaz yazılı, yayla gibi bir tabela vardı. Onu kapıda bırakıp girdi içeri. Tam bir saat çıkmadı.

Biraz sonra kahveci kapıdan göründü. Bıyığının yarısıyla bir işaret çaktı:

“Gir!”

Kelime söylemeden çekti gitti. Başkan da bir ‘bacak koz’ işaretiyle yer gösterdi Saymaner’e. Demek burda bıyıkla anlaşılıyorlardı. Sol eliyle uçları kulaklarına yaklaşan bıyıklarını okşadı. Bu okşayıştta üretim araçlarını silip yağlayan bir küçük esnafın titizliği vardı:

“Eee, nasılsın bakalım?” dedi damdan düşer gibi Başkan. Sanki kahvede pişpirik oynamışlardı az önce:

“İyiyim.” dedi, “Sen nasılsın?”

“Çalışıyoruz, vatan vazifesi...”

Sonra yüksek politikacı ağzıyla ekledi Ali Korkmaz:

“Aramıza katılacağını haber aldık.”

-- Bıyıkların iki ucu ondan yana döndü, öylece iki üç dakika kaldı. Bir evet bekliyordu bu bıyıklar. Gecikince hafiften kıpırdadılar:

“Doğru mu?”

Ne demeliydi:

“Öyle konuştuk kahvede...”

“Bırak kahveyi; şimdi buradasın, karşımda. Erkekçe konuş!”

“Çoluk çocuk sokakta kaldık. İstimlâk geldi, kapıya dayandı.”

“Allah, bir kapıyı kaparsa bir kapıyı açar.”

‘K’ları öylesine gırtlaktan çıkartıyordu ki... Anadolu’nun neresinden ve ne maksatla göç ettiği belli oluyordu. Sokakta aç açık kalacak değildi ya o da. İşte çalışıp yükselmiş, hükü-

met gibi bir adam olmuştı. Cebinden altın tepelikli bir dolmakalem çıkardı:

“Okuman yazman var mı?” dedi.

“Memurum.”

Kızdı Ali Korkmaz:

“Canım ben, ne memurlar biliyorum. Belediyeden, mühürünü basıp aylık alan... Söyletme beni kötü kötü şimdi...”

“Ben öyle memurlardan değilim.”

“Yani...” dedi, “Bizimkilere dil mi uzatıyorsun? Gir bizim partiye de, git sen de al belediyeden aylığını!”

Önüne bir kâğıt uzattı:

“Yaz!” dedi, “Doldur şu kâğıtları!..”

Gümüş tabakasını şak diye açtı. Tabakaya yapışık çakmakla sigarasını da yaktıktan sonra pazarlığı başarmış bir celep sevinciyle avuçlarını birbirine sürtüştürdü:

“Söylediklerimi yaz!” dedi. “Karşı partinin son günlerdeki bozguncu ve partizan tutumundan nefret ve...”

Ezberlediği belliydi:

“Ve... Şey... Yaz canım!.. Bizarlık duyduğumdan... Canım, onlar gazeteye geçirirken düzeltirler nasıl olsa, sen yaz! Yazdın mı? Evde kaç baş nüfusun var? Gayfeci söyledi. Gafa kâatlarıyan yedi, sekiz, dokuz nüfusun varmış. Yaz isimlerini, soyisimlerini! Gayfe... Çay... Ne söylesinler?.. Gayfeyi nasıl içersin? İç bi daa canım! Az şekerli mi? Bak Mehmet... İki gayfe söyle! Adımı vir. Ağnadın mı eşşoğlusunu? Ne bakıyon yüzüme? Yürü!”

Keyfinden İstanbul Türkçesini unutmuş, kendi Türkçesinin tadını çıkarıyordu. Birden ciddileşti:

“Geçiminden sorumlu olduğun başka kimler var? Canlı, cansız?”

“Anamın bergüzarı bir kediden başka geçiminden sorumlu olduğum... Ve yazılmayan hiç kimse kalmadı. Her gün yirmi beş kuruşluk işkembesi var kedinin.”

Kendi diliyle coştı:

“Ne duruyon, yazsana... İşkembe parasını o namussuz parti mi veriyo sana? Anninin teriyen gazanıyon be!.. Yaz! Bi ad bul kediye... Soyadını da goy! Bi kedi bin tene garşı partiliden daha çok para ider. Heç olmazsa efendisini görünce saygıyan miyavlamasını, etek öpmesini, el yalamasını bilir. Yaz! ‘Topumuz birden istifa iderekten işte bu partiye geçiyoruz.’ de! At imzanı! Evdekilerin yerine de imzanı at. Yazılar değişik ossun! Vatan için, melmeket için hayırlı ossun!”

Uzanıp almak istedi Ali Korkmaz. Görmezlikten geldi, katlar gibi yaptı kâğıdı, vermedi Seyfi Saymaner:

“Baldozerler kapıya geldi, dayandı. Bugün sokaktayız!” dedi Seyfi.

Ters ters bakıyordu yüzüne Ali Korkmaz:

“Gayfeci ağnattı. Helbet bi şey düşünceğiz...”

Bıyıklarını kurnazca aşağı yukarı yelpazeledi. Atlatacaktı onu.

“Bırak böyle konuşmaları!” dedi Seyfi Saymaner.

Kendinden hiç ummadığı bir çıkıştı bu. Birden bıyıklarının ikisi de dikiliverdi başkanın:

“Vay, beğenmedin mi söylediklerimi?”

Olan olmuştu nasılsa.

“Bana bak efendi!..” dedi, “Bu iş bedava olmaz. Ben memurum. Particilik yaptığım için işimden atılabilirim. Çoluk çocuk kalır ortada. Bana garanti ver, şu işi hale yola koyacağına söz ver!”

Hemen ağzını değiştirdi başkan:

“Ne particiliği be! Senin yaptığın particilik mi sayılır? Vatan vazifesi bu.”

Elini bıyıklarına attı. Çekiştire çekiştire bir şeyler düşünüyordu. Birden, gözlerini gözlerine dikti:

“Sana bir arsa göstersem, bir gecekondu oturtsan...”

“Nerelelerden?”

“Nerden olacak, bizim hudutların içinden.”

“Ama benim işim acele.”

“Daha iyi ya! Gecekondu ne demek? Bir gecede acele konaklıns herhangi bir arsaya.”

Düşünmeye başlamıştı Ali Korkmaz. Önerisini geri aldı:

“Bir yer var emme... Çocuklu kiracı istemez. Bir çocuk neyse ne, velakin... İki, bilemedin üç oldu mu... Dur!.. Deriz ki... Sen bana bırak!.. İlişme!..”

Sigarasını bıyıklarının arasına gömdü. Bir iki kez çiğnedikten sonra:

“Kaç sandığın var?” dedi.

“İki... Bir de şeker sandığı, üç. Ne olacak?”

“Ne olacağı var mı? Çocuğun ikisini yerleştireceksin içine. Eve girinceye kadar... Suduri Efendi'ye 'İki çocuğum var.' diyeceksin. Kaçar yaş fark var aralarında?”

“Birer ikişer yaş...”

“Güzel! Bir kere taşındıktan sonra, sokağa dördünü birden çıkarmazsın.”

“İkisi kız... İkisi oğlan...”

“Daha iyi ya... Çift çift çıkarırsın sokağa. Bi kız, bi oğlan... İki kız birden, iki oğlan birden çıktı mı çakılır. Şimdi Suduri Efendi'ye gideceğiz. Garşı partidendir namussuz. Ağzını sıkı tut. Bizimkilere oyun olmaz emme, bunlara ne etsek layıktır. Hadi yürü bakalım. Ağnadın ya. Bi kız bi oğlan, iki çocuğun var, unutma!”

Partiden çıkınca daha da rahatlamıştı:

“Senden evvel oturan altı yüz elliden oturuyordu. Gıcına güveniyosa yedi yüz elli disin bakalım! Şey isterim ben! Ona Hanya'yla Gonya'yı gösterdürüm. Garagola bi tilifon... Buralaa bizden sorulur... Bizinen yılduzu barışık gitmezse toplasın pılısını pırtısını. Hava parası falan yok. Tirink aylığı saydığımızda girersin içeri. Bi ayağını attın mı gayrı Allah gelse, töbe töbe, gapı dışarı edemez, ağnıyon ya!..”

Bu iş başkanın düşündüğünden de kolay oldu. Hacı Sudû-

ri, yeni Hac'tan dönmüş, oturduğu Şeref Apartmanı'nın kapısına bol bulamaç sürdürdüğü, Mekke yeşili boya henüz kurumamıştı. Parti başkanıyla Seyfi Saymaner, bu boyadan ceketlerine bulaştırmışlardı kapı önünde birbirlerine buyur çekerken. Kapıcı odasından durumu izleyen Hacı Sudûri, karşı partili Ali Korkmaz'a:

"Hadi hadi..." dedi, "Sayemde sen de oldun, bi yarım hacı!"

Aşağı kalır mıydı Korkmaz, can düşmanının karşısında:

"Zamanı gelince biz tam hacı olmasını da biliriz. Sen işine bak!"

"Elini çabuk tutmazsan avucunu yalarsın. Aç gözünü toz yabana gitmesin! Bu işe senden sonra bulaşanlar han hamam, apartıman sahibi oldular..."

"Doğru söylüyon..." dedi Korkmaz, "Daha da eskileri Hacı'ya bile gittiler. Eh, sabreden derviş hesabı, bize de sıra gelir bir gün. Şimdi biz insanıyetliğimize bakalım. Vatan vazifemize... Bu vatandaş var ya, bu vatandaş... Nerdeydi vazifen, anlat Sudûri Bey'e."

Vazifesinin nerde olduğunu biliyordu, öğrenmişti partide... Hacı'nın dikkatini çekmek için söylüyordu. Evi, apartmanı, arsası olanın, mutlaka işi düşecekti Özel Saymanlık'a... Bu inceleği sezinleyen Saymaner hafiften bir toparlandı:

"Bendeniz Özel Saymanlık Tahakkuk Servisi'ndeyim... Şişli Özel Saymanlığı'nda.

"Şişli'de haaa?.. Güzeeel!.."

En azdan üç apartman, beş ev, yedi arsa, bir o kadar da dükkân, saymanlığın kayıt defterinde vergi fişlerinde işlenmişti.

"Evet..." dedi Ali Korkmaz, "Üst katlardan istemiyoruz. Bodrum katının boş olduğunu duyduk da geldik."

"Ne çabuk da duyarsınız... Dün bir, bugün iki."

"Biz de buralarda parti başkanınız diye dolaşıyoruz. Habe-

rimiz olmasın mı daha... Çıkan kiracının kaç liraya oturduğunu da öğrendik bu arada."

"Yedi yüz elliye oturduğunu, değil mi? Amma velakin, bir sene önce girmişti..."

"Uzatma Hacı. Altı yüz elliden oturuyordu. Bu arkadaş da altı yüz elliden oturacak."

"Bir kuru başına otururdu çıkan kiracı. Bekârdı. Annesini yanına aldı diye çıkardığımı da duymuşsundur herhalde. Bakalım Memur Efendi'nin kaç nüfus var başında?.."

"Bir Koroğlu bir Ayvaz. İki de ufak çocuk..." dedi Korkmaz.

"İki çocuk mu? Dinim rabbena hakkı için olmaz. Ben çocukluya ev vermem!"

"Neden vermezmişsin... Meyvasız ağaç olur mu Hacı?"

"Meyva vermeye başladı mı alsın başını gitsin. Nasıl olsa aldığı parayı yetiştiremeyecek. Benim kiramı takacağına ben ona takarım kancayı..."

"Çocukları ele gelmiş, gelirini giderine denkleştirmiş... Uzun etme gayrı. Seyfi Bey senin bildiğin kiracılara benziyor mu, bi baksana!"

"Kiracı değil mi Ali Bey, hepsi bir... Olmaz, çocukluya vermem!"

"Yahu çocuk demeye nasıl dilin varıyor? Daha okula bile kayıtları yapılmamış bu yavruların!.."

"Tamam! Duvarları delik deşik edecek yaşta desene. Bunların her biri Balık Pazarı'ndaki gemelerden daha zararlıdır, hani o ambarlarda beslenen fareler var ya..."

"Amma da büyüttün Hacı Efendi haaa!.."

"Köküne kibrit suyu! Onları büyüteceğime köpek besler, köpek büyütürüm."

"Çocuk kıymatı bilmeyenin, Allah da soyunu sopunu keser, neslini kurutur."

"Onun bileceği şey. Benim bileceğim, çocuklu kiracıyı sokmam kapıdan içeriye. Darılmaca yok Ali Bey kardaşım."

“Canım, iş çocuk meselesi mi, kolayı var. Bizim partililer için Çocuk Bakım Evi açıyoruz yakında... Bu yıl sünnet düğünü, gelecek yıl bakım yurdu... Bütün gün çocuklar yurttan... Sen bize karşısın ya... Bak biz seni yabancidan saymayıp çalışıyoruz kapını. Sen de uzatma gayrı. Sonracıma, bu kiracı şöyle böyle kiracı değil. Bizden çok senin işine yarar saymanlıkta... Senin işini kendi işi gibi yürütür... Hadi Seyfi Bey kardeşim, ver bi yüz kâğıt kaporo da yarın topla getir eşyani. Kefilim sana ben!”

Seyfi Saymaner, iki saattir pantolonunun cebinde ısıttığı iki yüzlükten birini ustaca çekerek uzattı:

“Kiminin parası...” dedi, “Kiminin duası... Beni kiracıdan sayma Hacı Efendi, hizmetinde özel bir memurun olarak bil! Benim kim olduğumu daireden öğrenirsin. Yirmi yıllık memurum ben. Şef olmadımsa hep bu yumuşakbaşlılığımdan... Yoksa ben bodrunlarda oturacak kiracı değilim.”

“Anlaşıyor,” dedi Ali Korkmaz, “hakını yemişler. Senin durumunda olanların evi, apartmanı var. Neyse bundan sonra açarsın gözünü! Önce hayırlısıyan bir taşın da...”

“Bugünden tezi yok başlıyorum taşınmaya...”

“Canım konturatı bir imzalayalım...” diyecek oldu Hacı, lâfı ağzına tıktı Ali Korkmaz:

“İmzaysa imza Hacı Efendi!” dedi, “Ne uzatıp duruyon!.. Daşınsın fukara. Haydi sen efendi, tasını darağını topla getir. Bir sıkıntın olursa bul beni!”

Birden hatırlamış gibi:

“Gelmişken şu katı da bir görseydük...”

“Canım,” dedi Hacı, “ne yapacaksınız görüp de... Üç apartman, üçü de aynı plan... Bilirsin. Şeref, Namus, Vicdan Apartmanları’nı... Şimdi biz Şeref’teyiz... Aha şöylecene inersin beş basamaknan... Hafiften eğersin başını... Sen eğmesen de olur, boyun o kadar uzun değil. İki oda, bir mutbak... Alt kat olduğundan suyun kesilme derdi de yok. Helâsi duşlu muş-

lu... İster duş yap, ister çamaşır yıka. Bakma bodrum katı olduğuna, rahatlığına rahattır.”

Ali Korkmaz:

“Hacı Efendi!” dedi, “Bu işin mostrası olmaz. Yürü gidelim de Namus Apartmanı’ndaki katımızı görelim! Şeref Apartmanı’na bakıp Namus’tan kat mı kiralanır?.. Anahtarımızı alalım da, eşyalarımızla kapının önünde kalmayalım sonra!”